

Befallningshafvande i Norrbottens län, för att medelst entreprenads föranstaltande eller på annat lämpligt sätt verkställa den å kostnadsförslaget upptagna flottregleringen så fort ske kan, samt att Riksdagen dessutom förslagsvis ville anslå 5,000 riksdaler till undersökning och upprättande af kostnadsförslag, för att sätta i flottbart skick öfriga delar af Pite- och Abmo-elfvarne, äfvensom de i Pite elf från Lappmarkerna i öfrigt utfallande vattendragen Warjesån, Sikån, Tilijock, Juckeljock och Auratsjock m. fl.

Om remiss till Stats-Utskottet anhålles.

Stockholm den 25 Januari 1872

A. Bäckström,
från Norrbottens län.

N:o 85.

Af Herr A. Bäckström: Angående ändring och tillägg uti Kongl. förordningen af den 6 Augusti 1864 om jordafsöndring.

Kongl. förordningen af den 6 Augusti 1864 om jordafsöndring bestämmer i 7 § 2 mom.: att »från jord af säteri-, rå- och rörs- samt insocknes frälse-natur må till en femtedel och från jord af annan natur till och med en tiondedel af egovidden upplåtas». Detta stadgande lägger således icke hinder i vägen för att denna en femtedel eller en tiondedel kan medtaga alla odalegor. Följden häraf kan blifva, och har icke alldeles uteblifvit, att afsöndringar från hemman medtagit, om icke hela, så större delen af odalegorna. Skogen, som äfven räknats till egovidden, utgör dock i de norra orterna nio tiondedelar af densamma, till följd hvaraf intet kringgående af författningen i den vägen är begånget. Dock kan i sådana fall fråga uppstå, om den fastställda umgälden motsvarar de utskylder, som på den af-

afsöndrade delen rätteligen skulle belöpa; ty, ehuru af Kongl. Maj:ts Befallningshafvande pröfvad, kan den dock svårligen till sitt rätta belopp bestämmas, då ingen föreskrift finnes, att upplåtelsekontraktet skall upptaga bestämd uppgift af hvilket egoslag afsöndringen består.

Ehuru här ofvan påpekade fel i författningen torde tariffva rättelse, så har detta dock ej ensamt föranledt denna framställning. En annan afsöndringslusta har inträngt, som till sina följder är, i min tanke, långt skadligare, än hvilken annan upplåtelse från hemman som helst och hvilken kan, om den ohejdadt får fortgå, förvandla icke allenast enskilda hemman utan till och med hela byar till ödemarker. Jag menar de så kallade skogsköpen. Spekulationen, vinstbegäret, sammanparade med den största tanklöshet, utan den ringaste blick på framtiden, hafva under de sista åren framkallat en mängd skogsköp, hvarigenom hemmansegare icke sällan på viss tid upplåta sin skog till afverkning, hvarvid får användas ända ned till 4 à 5 tums sparrar. Denna afsöndring, icke blott till en femtedel eller en tiondedel, kan mången gång utgöra nio tiondedelar af egoviddens, väl icke af sjelfva jorden men dock af den afkastning, densamma på flera mans-åldrar kan frambringa; och detta utan att staten har någon garanti för utskylderna af skogsköparen.

I de norra orterna är icke sällan skogen den bestämmande faktorn för hemmansvärdet, så att, då den en gång blir uthuggen, egendomsvärdena betydligt komma att nedsättas.

Om det är en sanning, som ej kan bestridas, att skogen är ett grundvilkor för ett folks existens uppe i den höga nordens, så kan jag icke inse, att eganderätten blifver för nära träd, om en gräns sättes för de tanklösa skogsköpen. Väl kan man härigenom icke hindra, att hemmansegaren sjelf uthugger skogen mer än hvad önskligt vore och med dess framtida bestånd förenligt, hvilket först med en mera omfattande skogslagstiftning möjligen kan förekommas, men något vore dock vunnet, om man kunde betaga jordegaren rättigheten att låta andra på en gång nedhugga skogen, ofta för en så lumpen ersättning att den icke befriar egaren för stundens ekonomiska betryck, än mindre lemna något öfrigt åt efterträdaren.

Har lagstiftaren ansett sig ega rätt och pligt att, genom nu gällande afsöndringsförordning, sätta en gräns för afsöndring från hemman af odlad eller odelbar jord, som dock i sjelfva verket utvidgar och förbättrar jorden och således kan vara till fördel för jordegaren och dess efterkommande, så tyckes denna rätt och pligt i ännu högre grad böra användas och iakttagas till förekommande af den afsöndring, som kallas skogsköp, hvilka icke förbättra och utvidga jorden, utan borttaga på en gång hvad derå

under sekler vuxit. Följden deraf blir att en efterträdare å en egendom, hvars skog blifvit sköflad, isynnerhet under missväxtår, har att kämpa för sin existens under ekonomiskt betryck, staten riskerar att förlora sina inkomster och kommunen kan påräkna en förökad tunga.

På grund af hvad jag ofvan anfört och i den fasta öfvertygelsen att skogen, såsom ett oeftergiftigt vilkor för jordbrukets och näringarnes förkofran samt biförtjensternas vidmakthållande i de nordliga byggderna, bör, hvad möjligt är, från förödelse räddas, vågar jag hemställa, att afsöndringsförordningen får följande, eller annat för ändamålet mera lämpadt, tillägg uti 7 § 2 mom. mellan orden »upplåtes» och »dock»:

Upplåtelse får aldrig utgöra mer än en femtedel af den förra, eller en tiondedel af den sednare jordnaturen af odalegora, och skola afsöndringskontrakten innehålla af hvad egoslag afsöndringen består.

Och att ett nytt moment å tjenligt ställe införes af följande eller mera lämpligt innehåll:

Afsöndring af skogsmark för afverkning, vanligen benämnd skogsköp, får icke från hemman eller annan lägenhet ske utöfver högst en femtedel af hemmanets eller lägenhetens skogsmark. Afhandlingen skall, i likhet med hvad 9 § 2 mom. stadgar, ingifvas till Kongl. Maj:ts Befallningshafvande, som förfar i likhet med hvad om annan afsöndring sagdt är, samt har, med afseende å aftalets längre eller kortare tid, att pröfva, om och i hvad mån årlig afgäld under aftalstiden bör köparen utom köpesumman åläggas. Innan sådan pröfning skett, ege ej köparen, vid bot såsom för åverkan, verkställa något hygge å den afsöndrade lägenheten.

Om remiss till Lag-Utskottet anhålles.

Stockholm den 24 Januari 1872.

A. Bäckström,
från Norrbottens län.

Uti ofvanstående motion förenar sig

P. Jonson,
från Westerbottens län.